

Вих. № С01-96/207
від 07.07.2015

СЕКРЕТАРІАТ

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Верховної Ради України

Українська асоціація районних та обласних рад в рамках діяльності Ресурсного центру зі сталого місцевого розвитку на Ваше звернення від 27.04.2015 № 04-14/14-2209 опрацювала проект Закону України «Про загальні збори (конференції) членів територіальної громади за місцем проживання» (реєстр. № 2467 від 24.03.2015) та повідомляє наступне.

1. Чинною ст. 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено проведення загальних зборів громадян, які є формою безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення. Цією ж статтею визначено, що рішення загальних зборів громадян **враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності**. Дане формулювання зовсім не зобов'язує органи місцевого самоврядування брати до уваги всі пропозиції, висловлені у рішеннях загальних зборів громадян. Прикінцевими положеннями запропонованого проекту передбачається внести зміни до ст. 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», згідно з якими рішення загальних зборів (конференції) членів територіальної громади **підлягають обов'язковому розгляду органами та посадовими особами місцевого самоврядування**. Ця норма, безумовно, є запорукою дійсної можливості участі у вирішенні питань місцевого значення членами громад.

2. Стаття 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачає, що порядок проведення загальних зборів визначається **законом та статутом територіальної громади**. Наразі загальні збори громадян в Україні проводяться на підставі Постанови Верховної Ради України від 17.12.1993 року № 3748-XII «Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні», на основі цього ж Положення розроблені та затверджені статuti територіальних громад. Документ є застарілим, не відповідає вимогам сьогодення.

Виходячи із аналізу окремих норм проекту, вбачається, що проект Закону потребує доопрацювання з урахування наступних зауважень та пропозицій, що наведені у таблиці.

№ з/п	Норма проекту	Зауваження та пропозиції
1	Стаття 2. Основні терміни, використані у цьому Законі Основні терміни, використані у цьому Законі, мають таке значення: члени територіальної громади – громадяни України, іноземці, особи без громадянства, біженці та вимушені переселенці, які зареєстровані у встановленому законом порядку та на законних	

<p>підставах проживають на території села, селища, міста;</p> <p>мікрогрумада – частина членів територіальної громади, які об'єднані компактним проживанням на законних підставах на частині території міста, села, селища (мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку (кількох будинків), гуртожитку (кількох гуртожитків) чи інших дрібніших територій) або території села (кількох сіл, селища, району в місті, якщо вони не є адміністративними центрами місцевих рад), та відносною спільністю соціальних, культурних, побутових й інших потреб та інтересів;</p> <p>члени мікрогрумади – члени територіальної громади, які на законних підставах проживають на території мікрогрумади;</p> <p>загальні збори – зібрання членів територіальної громади (мікрогрумади) для розгляду і вирішення питань місцевого значення;</p> <p>конференція – зібрання представників членів територіальної громади (мікрогрумади), уповноважених представляти інтереси інших <u>жителів відповідної території</u> на підставі рішень загальних зборів, проведених в межах дрібніших складових територій, для розгляду і вирішення питань місцевого значення;</p> <p>делегати конференції – члени територіальної громади (мікрогрумади), уповноважені учасниками загальних зборів, проведених в межах дрібніших складових територій, представляти їх інтереси на конференції;</p> <p>питання місцевого значення – питання, які пов'язані з життєдіяльністю людей та розвитком територіальної громади, що впливають із колективних інтересів жителів – членів цієї територіальної громади, віднесені Конституцією та законами України до <u>предметів</u> відання місцевого самоврядування, а також інші питання, які не належать до виключної компетенції органів державної влади України;</p> <p>уповноважений орган – один із виконавчих органів сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, на який покладено обов'язки щодо сприяння скликанню, підготовці, проведенню загальних зборів (конференцій) та <u>врахування у діяльності органу місцевого самоврядування та його посадових осіб</u> рішень, ухвалених загальними зборами (конференцією).</p>	<p>По тексту проекту суб'єктом загальних зборів є члени громади, тому пропонується слова «жителів відповідної території» замінити словами <u>«членів відповідної територіальної громади»</u>.</p> <p>Пропонується вилучити слово <u>«предметів»</u>, так як чинне законодавство у сфері місцевого самоврядування не містить поняття «предмет відання місцевого самоврядування». Визначення терміну «уповноважений орган» не відповідає Прикінцевим положенням проекту, якими вносяться зміни до статті 8 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».</p> <p>Пропонується слова «врахування у діяльності органу місцевого самоврядування та його посадових осіб» замінити словами <u>«обов'язкового розгляду органами та посадовими особами місцевого</u></p>
--	--

2	<p>Стаття 7. Право брати участь у загальних зборах (конференціях)</p> <p>1. Брати участь у загальних зборах (конференціях) з правом вирішального голосу у порядку, визначеному цим Законом, можуть члени територіальної громади (мікрोगромади), які досягли вісімнадцятирічного віку, не визнані судом недієздатними та <u>на законних підставах проживають на території, в межах якої проводяться загальні збори (конференція).</u> Участь у конференції з правом вирішального голосу можуть брати лише члени відповідної мікрोगромади, обрані делегатами на загальних зборах її дрібніших складових територій.</p> <p>2. Забороняються будь-які обмеження прав членів територіальної громади (мікрोगромади) на участь у загальних зборах (конференції) залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних, політичних уподобань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, мовних або інших ознак.</p> <p>3. Уповноважений орган забезпечує <u>участь представника</u> у роботі загальних зборів (конференції).</p>	<p><u>самоврядування».</u></p> <p>1) Положення ч. 1 ст. 7 проекту суперечить визначенню поняття члени територіальної громади – громадяни України, іноземці, особи без громадянства, біженці та вимушені переселенці, <u>які зареєстровані у встановленому законом порядку та на законних підставах проживають на території села, селища, міста</u> (ст. 2 проекту).</p> <p>Необхідно ці норми привести у відповідність. Пропонується у ч. 1 ст. 7 викласти в наступній редакції:</p> <p>«1. Брати участь у загальних зборах (конференціях) з правом вирішального голосу у порядку, визначеному цим Законом, можуть члени територіальної громади (мікрोगромади), які досягли вісімнадцятирічного віку, не визнані судом недієздатними, <u>зареєстровані у встановленому законом порядку та на законних підставах проживають на території села, селища, міста на території яких проводяться загальні збори (конференція).</u> Участь у конференції з правом вирішального голосу можуть брати лише члени відповідної мікрोगромади, обрані делегатами на загальних зборах її дрібніших складових територій.</p> <p>2) у ч. 3 ст. 7 проекту після слова «участь» додати слово <u>«СВОГО».</u></p>
---	--	--

	<p>4. У роботі загальних зборів (конференції) з правом дорадчого голосу за власною ініціативою можуть брати участь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - народні депутати України, які не є членами відповідної територіальної громади чи мікрогромади, або які не були обрані делегатами конференції; - сільський, селищний, міський голова, голови відповідних районних у місті (у разі їх створення) рад, депутати відповідних місцевих рад, представники виконавчих органів місцевих рад та органів виконавчої влади, що діють на відповідній території, <u>які не проживають на цій території або не обрані делегатами конференції;</u> - не обрані делегатами конференції члени органів самоорганізації населення, на території діяльності яких проводиться конференція; - члени територіальної громади, яким на момент проведення загальних зборів (конференції) виповнилося шістнадцять років і <u>які на законних підставах проживають на території, в межах якої проводяться загальні збори (конференція).</u> <p>5. Керівники підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, об'єднань громадян, інших органів самоорганізації населення можуть брати участь у роботі загальних зборів (конференції) з правом дорадчого голосу на запрошення ініціатора їх проведення.</p>	<p>3) у абз. 2 ч. 4 ст. 7 слова «які не проживають на цій території» замінити словами <u>«які не є членами відповідної територіальної громади».</u></p> <p>4) у абз. 4 ч. 4 ст. 7 після слова «які» додати <u>«зареєстровані у встановленому законом порядку та на законних підставах проживають на території, в межах якої проводяться загальні збори (конференція).»</u></p> <p>Пропонуємо доповнити частину 4 статті 7 проекту Закону у роботі загальних зборів (конференції) з правом дорадчого голосу за власною ініціативою можуть брати участь депутати районних та обласних рад, голови районних та обласних рад</p>
3	<p>Стаття 11. Порядок скликання загальних зборів</p> <p>1. Загальні збори скликаються по мірі необхідності, якщо інше не передбачено чинним законодавством, статутом відповідної територіальної громади чи Положенням про орган самоорганізації населення.</p> <p>2. Загальні збори можуть скликатися:</p> <p>1) сільським, селищним, міським головою – у межах території відповідного села (сіл), селища,</p>	

<p>міста, а також дрібніших складових територій;</p> <p>2) сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою – у межах усієї території відповідної територіальної громади;</p> <p>3) органом самоорганізації населення – у межах території його діяльності;</p> <p>4) ініціативною групою з числа членів територіальної громади (мікрогромади) у складі не менше десяти осіб (у разі скликання загальних зборів села (сіл), селища, міста, району в місті чи мікрорайону), або не менше трьох осіб (у разі скликання загальних зборів інших територіальних рівнів), які досягли вісімнадцятирічного віку, не визнані судом недієздатними та на законних підставах проживають у межах відповідної територіальної громади або мікрогромади.</p> <p>3. Скликання загальних зборів сільським, селищним, міським головою здійснюється шляхом видання ним відповідного розпорядження. Таке розпорядження може бути видано не пізніше ніж за десять календарних днів до дати проведення загальних зборів – як за власною ініціативою сільського, селищного, міського голови, так і в інших випадках, передбачених чинним законодавством.</p> <p>4. Рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради про скликання загальних зборів ухвалюється радою відповідно до статуту територіальної громади та/або регламенту місцевої ради. При цьому таке рішення має набути чинності не пізніше ніж за десять календарних днів до дати проведення загальних зборів.</p> <p>5. Скликання загальних зборів органом самоорганізації населення здійснюється на підставі рішення, ухваленого цим органом відповідно до вимог Закону України «Про органи самоорганізації населення» та Положення про орган самоорганізації населення.</p> <p>Орган самоорганізації населення може скликати загальні збори в межах території, на якій він здійснює свою діяльність. Рішення органу самоорганізації населення про скликання загальних зборів в письмовому вигляді має бути в повідомному порядку доведено до відома сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради не пізніше ніж за десять календарних днів до дати проведення загальних зборів.</p> <p>6. У разі скликання загальних зборів ініціативною групою членів територіальної громади (мікрогромади) вона не пізніше ніж за десять календарних днів до запланованої дати проведення загальних зборів в повідомному</p>	
---	--

<p>порядку інформує про це відповідного сільського, селищного, міського голову. Інформація в повідомленні має бути засвідчена власними підписами членів ініціативної групи і містити їх прізвища, ім'я та по батькові, дати народження, домашні адреси та контактні телефони.</p> <p>7. У розпорядженні сільського, селищного, міського голови, в рішенні сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, в рішенні органу самоорганізації населення, а також у повідомленні ініціативної групи про скликання загальних зборів має бути зазначена така інформація:</p> <ol style="list-style-type: none">1) ініціатор скликання загальних зборів;2) територія, в межах якої проводяться загальні збори, відповідно до пункту 2 статті 8 цього Закону;3) дата і час проведення загальних зборів;4) місце проведення загальних зборів;5) запрошені учасники загальних зборів;6) питання порядку денного, які ініціатор пропонує розглянути на загальних зборах. <p>8. Днем реєстрації ініціативи щодо скликання загальних зборів вважається:</p> <ul style="list-style-type: none">- день видання відповідного розпорядження сільського, селищного, міського голови;- день набуття чинності рішення сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради;- день подання до відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради рішення органу самоорганізації населення;- день офіційного повідомлення ініціативною групою уповноваженого органу про скликання загальних зборів. <p>9. Ініціативи щодо скликання загальних зборів реєструються у журналі реєстрації загальних зборів (конференцій) уповноваженим органом негайно після їх отримання. Уповноважений орган зобов'язаний зареєструвати ініціативу щодо скликання загальних зборів, а також протягом одного робочого дня з моменту реєстрації такої ініціативи письмово повідомити ініціатору їх скликання номер реєстрації ініціативи у журналі реєстрації загальних зборів (конференцій). Форма журналу реєстрації загальних зборів (конференцій) затверджується рішенням сільської, селищної, міської ради, районної у місті (у разі її створення) ради.</p> <p>10. Інформація про скликання загальних зборів має бути доведена уповноваженим органом до відома членів територіальної громади (мікрोगромади) не пізніше, ніж за сім календарних</p>	
--	--

	<p>днів до дати проведення загальних зборів через офіційний веб-сайт в мережі Інтернет, засоби масової інформації, засновниками (співзасновниками) яких є сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада, та в інший спосіб.</p> <p>11. Організаційно-технічне забезпечення підготовки та проведення загальних зборів покладається на ініціатора їх проведення, або за його клопотанням вирішення цих питань покладається розпорядженням сільського, селищного, міського голови на уповноважений орган, який має забезпечити приміщення для проведення загальних зборів, обладнання його необхідними технічними засобами, а також запросити на загальні збори визначених ініціатором проведення загальних зборів представників органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб, підприємств, установ та організацій, які належать до комунальної власності відповідної територіальної громади.</p> <p>12. Органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, що перебувають у комунальній власності відповідної територіальної громади, та їх посадові особи мають сприяти проведенню загальних зборів, надавати ініціатору їх проведення необхідні інформаційні матеріали в порядку, передбаченому Законами України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації».</p> <p>13. Статутами територіальних громад можуть бути встановлені інші терміни скликання загальних зборів (конференцій), які не перевищують встановлені цим Законом.</p>	
3	<p>Стаття 1. Мета Закону</p> <p>Цей Закон визначає правові та організаційні засади скликання та проведення загальних зборів членів територіальної громади за місцем проживання (далі – загальних зборів) та конференцій їхніх представників (далі – конференцій), повноваження загальних зборів (конференцій) та порядок реалізації цих повноважень.</p> <p>Стаття 3. Сфера правового регулювання цього Закону</p> <p>1. Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають під час здійснення діяльності, пов'язаної зі скликанням та проведенням загальних зборів (конференцій). Дія інших нормативно-правових актів може поширюватися на зазначені відносини лише у випадках, передбачених цим Законом, та в частині, що не суперечить цьому Закону.</p>	<p>Пропонуємо змінити назву статті 1 на «Сфера правового регулювання». При цьому, статтю 3 проекту Закону, об'єднати з статтею 1.</p>

4	<p>Стаття 17. Оскарження рішення загальних зборів (конференції)</p> <p>1. Рішення загальних зборів (конференції) може бути оскаржено у встановленому законом порядку членами територіальної громади (мікрोगромади), органами та посадовими особами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, об'єднаннями громадян та органами самоорганізації населення, повноваження яких розповсюджуються на територію, де проводилися загальні збори (конференція).</p> <p>2. Рішення загальних зборів (конференції), які не відповідають чинному законодавству або прийняті з питань, що не віднесені до повноважень загальних зборів (конференції), призупиняються відповідною сільською, селищною, міською, районною у місті (у разі її створення) радою з одночасним зверненням до суду про скасування такого рішення.</p>	<p>Виходячи з частини 3 статті 16 якою передбачено, що за результатами розгляду рішень загальних зборів (конференції) органи місцевого самоврядування, їхні посадові особи мають ухвалити у межах своїх повноважень управлінські акти, а у разі часткового врахування або відхилення рішення загальних зборів (конференції) також надати вмотивоване пояснення причин. Тому пропонується ч. 2 статті 17 виключити.</p>
5	<p>Стаття 14. Рішення загальних зборів (конференції)</p> <p>1. Загальні збори (конференція) приймають рішення з розглянутих питань.</p> <p>2. Рішення загальних зборів (конференції) приймається більшістю голосів учасників з правом вирішального голосу шляхом відкритого або таємного голосування. Спосіб голосування визначається регламентом та учасниками загальних зборів (конференції).</p> <p>3. Рішення загальних зборів (конференції) може бути прийнятим за переважною більшістю голосів без їхнього підрахунку, якщо ніхто з учасників з правом вирішального голосу не заперечує проти цього.</p> <p>4. Рішення загальних зборів (конференції), прийняті у межах власних повноважень, не потребують додаткового затвердження органами</p>	<p>Частина 3 статті 14 пропонуємо виключити.</p>

	місцевого самоврядування чи їхніми посадовими особами.	
--	--	--

Голова Секретаріату Асоціації

Юрій АНДРІЙЧУК